

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. rugsėjo 4 d.*

„Ieškinys dėl panaikinimo – Sprendimas (ES) 2017/477 – Pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą įsteigtoje Bendradarbiavimo taryboje, dėl Bendradarbiavimo tarybos, Bendradarbiavimo komiteto, specialių pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisyklių – SESV 218 straipsnio 9 dalis – Sprendimas, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi tarptautiniu susitarimu įkurtame organe – Susitarimas, kurio tam tikros nuostatos gali būti siejamos su bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP) – Balsavimo taisyklė“

Byloje C-244/17

dėl 2017 m. gegužės 10 d. pagal SESV 263 straipsnį pareikšto ieškinio dėl panaikinimo

Europos Komisija, iš pradžių atstovaujama L. Havas, L. Gussetti ir P. Aalto, vėliau – L. Havas ir L. Gussetti,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovojamą M. Bishop ir P. Mahnič Bruni,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijų pirmininkai R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, E. Levits, C. G. Fernlund ir C. Vajda, teisėjai J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, M. Safjan, E. Jarašiūnas (pranešėjas), S. Rodin ir F. Biltgen,

generalinė advokatė J. Kokott,

posėdžio sekretorė W. Hewlett, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. balandžio 17 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2018 m. gegužės 31 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

* Proceso kalba: anglų.

Sprendimą

- 1 Savo ieškiniu Europos Komisija prašo panaikinti 2017 m. kovo 3 d. Tarybos sprendimą (ES) 2017/477 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą įsteigtoje Bendradarbiavimo taryboje, dėl Bendradarbiavimo tarybos, Bendradarbiavimo komiteto, specialių pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisyklių (OL L 73, 2017, p. 15, toliau – ginčijamas sprendimas).

Partnerystės susitarimas ir ginčijamas sprendimas

- 2 2015 m. spalio 26 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Sprendimą (ES) 2016/123 dėl Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo pasirašymo Europos Sąjungos vardu ir laikino taikymo (OL L 29, 2016, p. 1). Šis sprendimas buvo priimtas kaip teisiniu pagrindu remiantis ESS 37 straipsniu ir 31 straipsnio 1 dalimi, taip pat SESV 91 straipsniu, 100 straipsnio 2 dalimi ir 207 bei 209 straipsniais, siejamais su SESV 218 straipsnio 5 dalimi ir 8 dalies antra pastraipa. Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas (toliau – partnerystės susitarimas) pasirašytas 2015 m. gruodžio 21 d. Astanoje (Kazachstanas) ir pradėtas laikinai taikyti 2016 m. gegužės 1 d., kaip numatyta jo 281 straipsnio 3 dalyje.
- 3 Pagal partnerystės susitarimo 268 straipsnį įsteigiama Bendradarbiavimo taryba, vykdyti užduotis jai padeda Bendradarbiavimo komitetas, įsteigtas pagal šio susitarimo 269 straipsnį. Pastarojo straipsnio 6 dalyje numatyta, kad Bendradarbiavimo taryba gali nuspręsti įsteigti specialius pakomitečius ar kitus organus, kurie gali jai padėti atlikti užduotis, ir nustato tokių pakomitečių ar organų sudėtį ir užduotis bei jų veiklos tvarką.
- 4 Be to, partnerystės susitarimo 268 straipsnio 7 dalyje nurodyta, kad Bendradarbiavimo taryba nustato savo darbo tvarkos taisykles. Remiantis šio susitarimo 269 straipsnio 7 dalimi, šiose darbo tvarkos taisyklėse Bendradarbiavimo taryba nustato Bendradarbiavimo komiteto ar bet kokio jos įsteigto pakomitečio ar organo užduotis ir funkcijas.
- 5 Siekdama įgyvendinti šias nuostatas, Komisija kartu su Europos Sąjungos vyriausiąja įgaliotine užsienio reikalams ir saugumo politikai 2017 m. vasario 3 d. pateikė pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal partnerystės susitarimą įsteigtoje Bendradarbiavimo taryboje, kaip procedūriniu teisiniu pagrindu remdamosi SESV 218 straipsnio 9 dalimi, siejama su ESS 37 straipsniu, o kaip materialiniu teisiniu pagrindu – SESV 207 ir 209 straipsniais.
- 6 2017 m. kovo 3 d. Taryba priėmė ginčijamą sprendimą pasiūlytus teisinius pagrindus papildžiusi ESS 31 straipsnio 1 dalimi, SESV 91 straipsniu ir 100 straipsnio 2 dalimi. Tame sprendime nustatyta:

„1 straipsnis

1. Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo 268 straipsnio 1 dalimi įsteigtoje Bendradarbiavimo taryboje, grindžiama prie šio sprendimo pridedamais Bendradarbiavimo tarybos sprendimų projektais dėl:

- Bendradarbiavimo tarybos, Bendradarbiavimo komiteto ir specialių pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisyklių priėmimo,

– Teisingumo, laisvės ir saugumo pakomitečio, Energetikos, transporto, aplinkos ir klimato kaitos pakomitečio ir Muitinių bendradarbiavimo pakomitečio steigimo.

2. Bendradarbiavimo tarybos sprendimų projektų neesminiams techniniams pakeitimams Sąjungos atstovai Bendradarbiavimo taryboje gali pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.

2 straipsnis

Bendradarbiavimo tarybai Sąjungos vardu pirmininkauja Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai pagal Sutartyse nustatytas jo pareigas arba kaip Užsienio reikalų tarybos pirmininkas.

<...>“

Šalių reikalavimai

- 7 Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.
- 8 Taryba prašo atmesti ieškinį ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas. Nepatenkinus šio reikalavimo, jei ginčijamas sprendimas būtų panaikintas, ji prašo Teisingumo Teismo palikti galioti jo padarinius.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

- 9 Savo vieninteliame ieškinio pagrinde Komisija kaltina Tarybą tuo, kad ši kaip ginčijamo sprendimo teisinį pagrindą įtraukė ESS 31 straipsnio 1 dalį, kurioje, be kita ko, nustatyta, kad sprendimai pagal ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyrių, kuriame įtvirtintos konkrečios nuostatos dėl bendros užsienio ir saugumo politikos (BUSP), priimami vieningai, išskyrus atvejus, kai šiame skyriuje numatyta kitaip.
- 10 Grįsdama šį pagrindą Komisija tvirtina, kad sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti priimtas kvalifikuota balsų dauguma, kaip numatyta SESV 218 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje ir SESV 218 straipsnio 9 dalyje ir kaip Teisingumo Teismas konstatavo 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendime *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449, 66 punktas), net jeigu pagal vieną ar kelis jo materialinius teisinius pagrindus kitu atveju būtų reikalaujama vieningo sprendimo tarptautiniam susitarimui sudaryti.
- 11 Komisijos teigimu, SESV 218 straipsnyje numatyta, kaip pažymėjo Teisingumo Teismas 2014 m. birželio 24 d. Sprendime *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025, 52 punktas), vienoda visuotinai galiojanti derybų dėl tarptautinių susitarimų, kuriuos Sąjunga kompetentinga sudaryti visose savo veiklos srityse, įskaitant BUSP, ir jų sudarymo procedūra; tai patvirtina 2016 m. birželio 14 d. Sprendimas *Parlamentas / Taryba* (C-263/14, EU:C:2016:435, 55 punktas), kuriame Teisingumo Teismas konstatavo, kad susitarimas, glaudžiau susijęs su BUSP, turi būti sudarytas pagal SESV 218 straipsnio 6 dalį. Ši vienoda procedūra taikoma ir deryboms dėl tarptautinių susitarimų, ir jų sudarymui, ir pozicijų, kuriomis įgyvendinami šie susitarimai, patvirtinimui. Savo ruožtu ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyriuje nereglamentuojama tarptautiniams susitarimams taikoma sprendimų priėmimo procedūra.

- 12 Balsavimo taisyklės, taikomos Tarybai priimant sprendimą pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, numatytos tik SESV 218 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje; ši nuostata yra *lex specialis* ir joje numatyta supaprastinta procedūra, kurios turi laikytis Taryba, nustatydamą poziciją, kurios turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe tiek su BUSP susijusiais, tiek prie jos nepriskiriamais klausimais. Taigi, Komisijos teigimu, priimant ginčijamą sprendimą reikėjo taikyti kvalifikuotos balsų daugumos balsavimo taisyklę, nes to sprendimo tikslas – ne papildyti ar pakeisti partnerystės susitarimo institucinę struktūrą, o tik užtikrinti veiksmingą šio susitarimo įgyvendinimą, todėl to sprendimo negalima prilyginti tarptautinio susitarimo sudarymui ar jo pakeitimui.
- 13 Be to, Komisija pažymi, kad Tarybos pozicija neatitinka ESS 40 straipsnio pirmos pastraipos, nes ESS 31 straipsnio 1 dalies įtraukimas reikalauja bet kokią sprendimą pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimti vieningai, kiek jis susijęs su tarptautiniu susitarimu, kurio teisinis pagrindas yra su BUSP susijusi nuostata, kad ir koks būtų šio sprendimo dalykas. Tokia pozicija lemtų su BUSP susijusių procedūrų taikymą siekiant įgyvendinti ne tik Sąjungos kompetenciją BUSP srityje, bet ir kitas Sąjungos politikos kryptis.
- 14 Taryba pažymi, kad Sprendimas 2016/123, kuriuo leidžiama pasirašyti partnerystės susitarimą ir laikinai taikyti tam tikras jo dalis, priimtas kaip teisiniu pagrindu remiantis ESS 37 straipsniu ir 31 straipsnio 1 dalimi, taip pat SESV 91 straipsniu, 100 straipsnio 2 dalimi, 207 ir 209 straipsniais, siejamais su SESV 218 straipsnio 5 dalimi ir 8 dalies antra pastraipa (Komisija to neginčijo), ir kad ginčijamame sprendime numatytais priemonėmis siekiama užtikrinti partnerystės susitarimu sukurtos institucinės sistemos tinkamą veikimą.
- 15 Tarybos teigimu, pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos kompetencija prisiimti tarptautinius išpareigojimus apima kompetenciją įtraukti į juos institucines nuostatas, kurios yra pagalbinio pobūdžio ir dėl to jos priskirtinos prie tos pačios kompetencijos, kuria naudojamosi priimant pagrindines nuostatas, kurias jos papildo. Tuo remiantis darytina išvada, kad Sąjunga galėjo priimti ginčijamą sprendimą tik remdamasi nuostatomis, pagal kurias suteikiami įgaliojimai priimti esmines partnerystės susitarimo nuostatas.
- 16 Be to, Komisija klaidingai aiškina jurisprudenciją. Pirma, 2014 m. birželio 24 d. Sprendime *Parlamentas / Taryba* (C-658/11, EU:C:2014:2025) iš tikrųjų patvirtinta, kad sprendimų, kuriuose nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe, priėmimo procedūra laikytina vienoda visuotinai galiojančia procedūra, taikoma visose Sąjungos politikos ir veiklos srityse. Vis dėlto to sprendimo 53 punkte įtvirtintas principas, pagal kurį, taikant šią procedūrą, reikia atsižvelgti į Sutartyse numatytus kiekvienos Sąjungos veiklos srities ypatumus, be kita ko, susijusius su institucijų įgaliojimais. BUSP sritis turi procedūrinių ir materialinio pobūdžio ypatumų, į kuriuos reikia atsižvelgti taikant SESV 218 straipsnio 9 dalyje nurodytą bendrą procedūrą. Konkrečiai kalbant, įgyvendindama savo kompetenciją šioje srityje Taryba gali priimti sprendimą kvalifikuota balsų dauguma tik ESS 31 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytais atvejais. Negalima remtis jokia SESV nuostata siekiant numatyti kitas išimtis, priešingu atveju būtų pažeista ESS 40 straipsnio antra pastraipa.
- 17 Antra, Komisija negali remtis 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimu *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449), kad pagrįstų savo poziciją, jog Tarybos sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį visais atvejais turi būti priimamas kvalifikuota balsų dauguma, nesvarbu, su kokia Sąjungos sritimi jis susijęs. Tokia pozicija prieštarauja suformuotai jurisprudencijai, pagal kurią būtent materialinis teisinis akto pagrindas lemia procedūras, kurių reikia laikytis jį priimant. Ji taip pat prieštarauja teisingam šio sprendimo aiškinimui; šį sprendimą reikia aiškinti atsižvelgiant į jo aplinkybes, nes byloje, kurioje jis priimtas, nenagrinėtas Sąjungos kompetencijos įgyvendinimas BUSP srityje, ir, atsižvelgiant į tai, kad ESS 16 straipsnio 3 dalyje numatyta balsavimo kvalifikuota balsų dauguma taisyklė, nurodyta generalinio advokato išvadoje (tai išvada, į kurią daroma nuoroda tame sprendime), netaikoma BUSP.

- 18 Tarybos teigimu, nors SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyta speciali supaprastinta pozicijos, kurios turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe, priėmimo ar susitarimo taikymo sustabdymo procedūra, šioje nuostatoje nereglamentuojami visi tokios procedūros aspektai ir būtent taikytina balsavimo taisyklė. Dėl specialios procedūros pasakytina, kad SESV 218 straipsnio 8 dalyje numatytos balsavimo taisyklės, taikomos per visą susitarimo sudarymo procedūrą, reglamentuojamą pirmesnėse šio 218 straipsnio dalyse, negali būti automatiškai taikomos šiai specialiai procedūrai. Taigi SESV 218 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje įtvirtinta balsavimo taisyklė šiai procedūrai taikoma tik tiek, kiek ji atspindi balsavimo taisykles, taikomas Sąjungos veiklos srityse priimant vidaus teisės aktus. Be to, nors SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyta supaprastinta procedūra, palyginti su sudėtingesne susitarimo sudarymo procedūra, šis supaprastinimas pasireiškia tik ribotu Europos Parlamento dalyvavimu.
- 19 Galiausiai Taryba ginčija teiginius, kad ji pažeidė ESS 40 straipsnį; be kita ko, ji nurodo, kad ESS 31 straipsnio 1 dalies įtraukimas kaip ginčijamo sprendimo teisinio pagrindo buvo būtinas, siekiant laikytis Sutartyse numatytų Sąjungos kompetencijos BUSP srityje įgyvendinimo procedūrų ir nepažeisti institucijų įgaliojimų, ir kad bet kuriuo atveju Taryba turėjo priimti sprendimą vieningai, kaip numatyta SESV 293 straipsnio 1 dalyje.

Teisingumo Teismo vertinimas

- 20 Norint nustatyti balsavimo taisyklę, taikytiną Tarybai priimant sprendimą pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį, t. y. sprendimą, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu reikia laikytis pagal susitarimą įkurtame organe, kai šis organas priima teisinių pasekmių turinčius aktus, šią nuostatą reikia aiškinti atsižvelgiant ne tik į jos tekstą, bet ir į jos tikslus ir kontekstą (šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 24 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-658/11, EU:C:2014:2025, 51 punktą).
- 21 SESV 218 straipsnyje tam, kad būtų įvykdyti aiškumo, nuoseklumo ir racionalizavimo reikalavimai, nustatyta vienoda visuotinai galiojanti derybų dėl tarptautinių susitarimų, kuriuos Sąjunga kompetentinga sudaryti savo veiklos srityse, įskaitant BUSP, ir jų sudarymo procedūra, nebent Sutartyse numatytos specialios procedūros (šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 24 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-658/11, EU:C:2014:2025, 52 punktą).
- 22 Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad, taikant šią procedūrą, būtent dėl jos bendro pobūdžio reikia atsižvelgti į Sutartyse numatytus kiekvienos Sąjungos veiklos srities ypatumus, be kita ko, susijusius su institucijų įgaliojimais, ir kad ja siekiama, jog išorės santykiai atspindėtų vidinį institucijų galių paskirstymą, būtent sukuriant Sąjungos vidaus priemonių priėmimo procedūros ir tarptautinių susitarimų priėmimo procedūros atitiktį, siekiant užtikrinti, kad tam tikroje srityje Parlamentas ir Taryba turėtų vienodus įgaliojimus ir būtų paisoma Sutartyse numatytos institucinės pusiausvyros (šiuo klausimu žr. 2014 m. birželio 24 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-658/11, EU:C:2014:2025, 53, 55 ir 56 punktus).
- 23 Ši procedūra, be kita ko, apima įvairias taisykles, susijusias būtent su Sąjungos veikla prie BUSP priskiriamose srityse.
- 24 Tuo remiantis darytina išvada, kad, kiek tai susiję su procedūra, taikoma Sąjungai derantis dėl tarptautinio susitarimo ir jį sudarant, pačiose SESV 218 straipsnio nuostatose atsižvelgiama į kiekvienos Sąjungos veiklos srities ypatumus, ypač susijusius su BUSP, ir šiuo aspektu atspindima institucinė pusiausvyra, kuri kiekvienoje iš šių sričių įtvirtinta Sutartyse.

- 25 SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatyta supaprastinta procedūra, kai siekiama, be kita ko, apibrėžti pozicijas, kurių Sąjungos vardu turi būti laikomasi šiai dalyvaujant pagal atitinkamą tarptautinį susitarimą įsteigtame sprendimus priimančiame organe priimant aktus dėl to susitarimo taikymo arba įgyvendinimo (šiuo klausimu žr. 2015 m. spalio 6 d. Sprendimo *Taryba / Komisija*, C-73/14, EU:C:2015:663, 65 punktą).
- 26 Kaip matyti iš tarpusavyje siejamų SESV 218 straipsnio 6, 9 ir 10 dalių, šis supaprastinimas, taikomas tik aktams, kuriais nepapildoma ir nepakeičiama susitarimo institucinė struktūra, pasireiškia tik Parlamento dalyvavimo ribojimu.
- 27 Vis dėlto SESV 218 straipsnio 9 dalyje nenumatyta jokios balsavimo taisyklės, pagal kurią Taryba turi priimti šioje nuostatoje nurodytų rūšių sprendimus, todėl taikytina balsavimo taisyklė kiekvienu konkrečiu atveju turi būti nustatoma remiantis SESV 218 straipsnio 8 dalimi. Dėl sprendimo, kuriuo Taryba nustato poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe, Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę nuspręsti, kad tuomet, kai toks sprendimas negali būti priskirtas nė prie vieno iš SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje numatytų atvejų, kuriais reikalaujama balsuoti vieningai, Taryba, vadovaudamasi SESV 218 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa ir 9 dalimi, iš principo turi priimti tokį sprendimą kvalifikuota balsų dauguma (2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Komisija / Taryba* (WRC-15), C-687/15, EU:C:2017:803, 51 punktą).
- 28 Šiuo klausimu pažymėtina, kad balsavimo taisyklės, taikytinos priimant tokį sprendimą, nustatymas pateikiant nuorodą į SESV 218 straipsnio 8 dalies dvi pastraipas, kaip nurodyta šio sprendimo 24 punkte, kiek tai susiję su derybomis dėl susitarimo ir jo sudarymu, padeda užtikrinti, kad taikant SESV 218 straipsnio 9 dalyje nurodytą vienodą procedūrą būtų atsižvelgta į kiekvienos Sąjungos veiklos srities ypatumus.
- 29 Konkrečiai kalbant, pirmasis atvejis, kai pagal SESV 218 straipsnio 8 dalies antrą pastraipą reikalaujama, kad Taryba priimtų sprendimą vieningai, yra situacija, kai susitarimas susijęs su sritimi, kurioje priimant Sąjungos teisės aktą reikalaujama vieningo balsavimo; taip šiuo atveju susiejamas pagal minėtą straipsnį priimto sprendimo materialinis teisinis pagrindas ir jį priimant taikytina balsavimo taisyklė. Kiek tai susiję su BUSP, būtent toks atvejis yra ESS 31 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, kurioje numatyta, kad sprendimai pagal ES sutarties V antraštinės dalies 2 skyrių priimami vieningai, išskyrus atvejus, kai šiame skyriuje numatyta kitaip.
- 30 Taip užtikrintas ryšys tarp pagal SESV 218 straipsnio 9 dalyje numatytą procedūrą priimamų sprendimų materialinio teisinio pagrindo ir juos priimant taikytinos balsavimo taisyklės taip pat padeda išsaugoti su Sąjungos vidaus veiksmis ir išorės veiksmis susijusių procedūrų atitiktį, laikantis Sutarčių rengėjų įtvirtintos institucinės pusiausvyros.
- 31 Priešingai, nei iš esmės tvirtina Komisija, iš 2014 m. gruodžio 18 d. Sprendimo *Jungtinė Karalystė / Taryba* (C-81/13, EU:C:2014:2449) 66 punkto nematyti, kad bet koks sprendimas, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe, pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti priimtas kvalifikuota balsų dauguma, jei to organo priimtu aktu nepapildoma ir nepakeičiama šio susitarimo institucinė struktūra.
- 32 Iš tikrųjų tame sprendime Teisingumo Teismas nusprendė, kad sprendimą, priskiriamą prie SESV 48 straipsnyje nurodytos srities ir priimtą pagal asociacijos susitarimą, kai tuo sprendimu nenorima papildyti ar pakeisti tokio susitarimo institucinės struktūros, o tik siekiama jį įgyvendinti, pagal kartu taikomas SESV 218 straipsnio 8 dalies pirmos pastraipos ir 9 dalies nuostatas Taryba turėjo priimti kvalifikuota balsų dauguma be Europos Parlamento pritarimo. Taigi Teisingumo Teismas šiuo klausimu nesirėmė SESV 218 straipsnio 8 dalies antra pastraipa, nepaisant to, kad antrasis atvejis, kai toje nuostatoje numatyta, kad Taryba sprendžia vieningai, konkrečiai susijęs su „asociacijos susitarimais“, kuriuos Sąjunga yra kompetentinga sudaryti pagal SESV 217 straipsnį.

- 33 Vis dėlto šis atvejis atskleidžia šios specifinės kategorijos – tarptautinių susitarimų – ypatumus. Sprendimas, kuriuo siekiama įgyvendinti asociacijos susitarimą, apskritai negali būti laikomas panašiu į tokį susitarimą ir dėl to priskiriamu prie minėtos kategorijos. Iš tiesų tik tuo atveju, jei sprendimu, kuriuo siekiama įgyvendinti asociacijos susitarimą, papildoma arba pakeičiama to susitarimo institucinė struktūra, tas sprendimas yra toks svarbus, kad jis laikytinas sprendimu sudaryti susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas asociacijos susitarimas. Tai pateisina, kad, taikant SESV 218 straipsnio 9 dalies pabaigoje numatytą išimtį, toks sprendimas priimamas pagal tokią pačią procedūrą, kaip ir numatyta sudarant asociacijos susitarimą, t. y. kai Taryba priima sprendimą vieningai ir kai yra būtinas Parlamento pritarimas, kaip numatyta SESV 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto i papunktyje.
- 34 Pirmasis atvejis, kai pagal SESV 218 straipsnio 8 dalies antrą pastraipą reikalaujama nuspręsti vieningai, yra visai kitokio pobūdžio, nes jis susijęs su sritimi, prie kurios priskiriamas priimtas aktas, taigi ir su šio akto turiniu. Tuo atveju aplinkybė, kad sprendimui, kuriuo siekiama įgyvendinti Sąjungos sudarytą tarptautinį susitarimą, pagal tą susitarimą įkurtam sprendimus priimančiam organui imantis veiksmų, netaikoma SESV 218 straipsnio 9 dalies pabaigoje numatyta išimtis, neleidžia daryti išvados dėl to, ar toks sprendimas susijęs su sritimi, kurioje reikalaujama priimti Sąjungos teisės aktą balsuojant vieningai, ir ar dėl to, atsižvelgiant į SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje numatytą pirmąjį atvejį, turi būti priimtas vieningai.
- 35 Tokiomis aplinkybėmis, siekiant nustatyti, ar pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį priimtas sprendimas susijęs su tokia sritimi, reikia atsižvelgti į jo materialinį teisinį pagrindą.
- 36 Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos teisės akto teisinio pagrindo parinkimas turi būti grindžiamas objektyviais kriterijais, kuriems gali būti taikoma teisminė kontrolė ir prie kurių priskirtini šio teisės akto tikslas ir turinys (šiuo klausimu žr. 1987 m. kovo 26 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, 45/86, EU:C:1987:163, 11 punktą; 1991 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-300/89, EU:C:1991:244, 10 punktą; 2001 m. gruodžio 6 d. Nuomonės 2/00 (Kartachenos biosaugos protokolas), EU:C:2001:664, 22 punktą ir 2016 m. birželio 14 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-263/14, EU:C:2016:435, 43 punktą).
- 37 Jeigu išnagrinėjus Sąjungos teisės aktą matyti, kad juo siekiama dvejopo tikslo arba jis turi dvi sudedamąsias dalis, ir jeigu vieną iš šių tikslų arba vieną iš šių dalių galima išskirti kaip pagrindinį arba pagrindinę, o kitą tik kaip papildomą, teisės aktas turi būti grindžiamas tik vienu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbiausias tikslas arba pagrindinė ar svarbiausia sudedamoji dalis. O jeigu aktu kartu siekiama kelių tikslų arba jis turi kelias neatskiriamas sudedamąsias dalis ir nė viena iš dalių nėra papildoma kitos atžvilgiu ir dėl to taikomos skirtingos Sutarčių nuostatos, tokia priemonė turi būti grindžiama atitinkamais skirtingais teisiniais pagrindais (šiuo klausimu žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Komisija / Parlamentas ir Taryba*, C-178/03, EU:C:2006:4, 42 ir 43 punktus; 2014 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-377/12, EU:C:2014:1903, 34 punktą ir 2016 m. birželio 14 d. Sprendimo *Parlamentas / Taryba*, C-263/14, EU:C:2016:435, 44 punktą).
- 38 Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, kaip ir sprendimas Sąjungos vardu sudaryti tarptautinį susitarimą, sprendimas, kuriuo Taryba nustato poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal susitarimą įkurtame organe, priimamas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį ir susijęs išimtinai su BUSP, iš principo turi būti priimtas vieningai, kaip nurodyta SESV 218 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje. Priešingai, jei toks sprendimas turi kelias sudedamąsias dalis arba juo siekiama kelių tikslų, o kai kurios iš šių dalių arba kai kurie iš šių tikslų susiję su BUSP, jam priimti taikoma balsavimo taisyklė turi būti nustatoma atsižvelgiant į pagrindinį arba svarbiausią tikslą ar sudedamąją dalį. Taigi, jei sprendimo pagrindinis arba svarbiausias tikslas ar pagrindinė arba svarbiausia sudedamoji dalis yra susiję su sritimi, kurioje priimant Sąjungos teisės aktą nereikalaujama balsuoti vieningai, toks sprendimas, remiantis SESV 218 straipsnio 8 dalies pirma pastraipa, turi būti priimamas kvalifikuota balsų dauguma.

- 39 Nagrinėjamu atveju ginčijamame sprendime nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Bendradarbiavimo taryboje, įsteigtoje partnerystės susitarimu, dėl šios tarybos sprendimo patvirtinti savo, Bendradarbiavimo komiteto, specialių pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisyklės ir dėl tos pačios tarybos sprendimo įsteigti tris specialius pakomitečius.
- 40 Kaip savo išvados 54 punkte iš esmės nurodė generalinė advokatė, aktai, kuriuos numatyta priimti, bendrai susiję su pagal partnerystės susitarimą įsteigtų tarptautinių organų veiklos tvarka. Tuo remiantis darytina išvada, kad sritis, su kuria susijęs ginčijamas sprendimas, turi būti vertinama atsižvelgiant į partnerystės susitarimą kaip visumą (šiuo klausimu žr. 2017 m. spalio 25 d. Sprendimo *Komisija / Taryba* (Patikslintas Lisabonos susitarimas), C-389/15, EU:C:2017:798, 64 punktą ir pagal analogiją 2017 m. gegužės 16 d. Nuomonės 2/15 (Laisvos prekybos susitarimas su Singapūru), EU:C:2017:376, 276 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 41 Taryba šiuo klausimu tvirtina, kad partnerystės susitarimo sąsajos su BUSP yra pakankamai svarbios, kad kaip ginčijamo sprendimo teisinį pagrindą pateisintų ne tik pagrindą, susijusį su paties partnerystės susitarimo pasirašymu Sąjungos vardu ir jo laikinu taikymu, bet ir ESS 37 straipsnį, pagal kurį Sąjunga gali sudaryti susitarimus su viena ar keliomis valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis tose srityse, kurioms taikoma BUSP.
- 42 Šiuo klausimu pažymėtina, kad, kaip savo išvados 64–68 punktuose nurodė generalinė advokatė, partnerystės susitarimas turi tam tikrų sąsajų su BUSP. Šio susitarimo 6 straipsnis, esantis jo II antraštinėje dalyje „Politinis dialogas, bendradarbiavimas užsienio ir saugumo politikos srityje“, skirtas konkrečiai šiai politikos sričiai; šio straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta, kad šalys aktyviau plėtoja dialogą ir bendradarbiavimą užsienio ir saugumo politikos srityje ir visų pirma sprendžia konfliktų prevencijos ir krizių valdymo, regioninio stabilumo, ginklų neplatinimo, nusiginklavimo ir ginklų kontrolės, branduolinio saugumo, ginklų ir dvejojimo naudojimo prekių eksporto kontrolės klausimus. Be to, partnerystės susitarimo 9–12 straipsniai, kuriuose nustatytas šalių bendradarbiavimo konfliktų prevencijos ir krizių valdymo, regioninio stabilumo, kovos su masinio naikinimo ginklų platinimu ir kovos su neteisėta prekyba šaulių ir lengvaisiais ginklais klausimais pagrindas, taip pat gali būti siejami su BUSP.
- 43 Vis dėlto konstatuotina, kad, kaip savo išvados 69 punkte iš esmės nurodė generalinė advokatė, šių partnerystės susitarimo sąsajų su BUSP nepakanka norint tvirtinti, kad sprendimo dėl šio susitarimo pasirašymo Sąjungos vardu ir jo laikino taikymo teisinis pagrindas turi apimti ESS 37 straipsnį.
- 44 Pirmą, daugelis šio susitarimo, kurį sudaro 287 straipsniai, nuostatų priskiriama tiek prie Sąjungos bendros prekybos politikos, tiek prie jos vystomojo bendradarbiavimo politikos.
- 45 Antra, partnerystės susitarimo nuostatų, turinčių sąsajų su BUSP ir nurodytų šio sprendimo 42 punkte, ne tik yra nedaug, atsižvelgiant į šio susitarimo nuostatų visumą, bet ir jose apsiribojama susitariančiųjų šalių pareiškimais dėl jų bendradarbiavimo siektinų tikslų ir klausimų, kuriais reikėtų bendradarbiauti, nenustatant konkrečių šio bendradarbiavimo įgyvendinimo būdų (pagal analogiją žr. 2014 m. birželio 11 d. Sprendimo *Komisija / Taryba*, C-377/12, EU:C:2014:1903, 56 punktą).
- 46 Taigi šios nuostatos, visiškai atitinkančios partnerystės susitarimo 2 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą jo tikslą prisidėti prie tarptautinės ir regioninės taikos, stabilumo ir ekonominio vystymosi, nėra tokios svarbios, kad būtų galima pripažinti, jog jos yra atskira šio susitarimo sudedamoji dalis; priešingai, šios nuostatos yra papildomos, palyginti su dviem šio susitarimo sudedamosiomis dalimis, t. y. bendra prekybos politika ir vystomuoju bendradarbiavimu.
- 47 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, pasakytina, kad Taryba neteisingai įtraukė ESS 31 straipsnio 1 dalį kaip ginčijamo sprendimo teisinį pagrindą ir kad šis sprendimas neturėjo būti priimtas taikant vieningo balsavimo taisyklę.

48 Todėl vienintelį Komisijos ieškinio pagrindą reikia pripažinti pagrįstu ir panaikinti ginčijamą sprendimą.

Dėl ginčijamo sprendimo padarinių palikimo galioti

49 Tuo atveju, jei Teisingumo Teismas panaikintų ginčijamą sprendimą, Taryba prašo palikti galioti jo padarinius. Grįsdama tokį prašymą ji nurodo, kad tame sprendime nustatyta Sąjungos pozicija jau išreikšta taip, kaip nurodyta sprendime, ir turėjo padarinių, nes Bendradarbiavimo tarybos, Bendradarbiavimo komiteto, specialių pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisyklės, taip pat nutarimas dėl trijų specialių pakomitečių įsteigimo buvo priimti ir įsigaliojo 2017 m. kovo 28 d. Anot Tarybos, būtų neproporcinga reikalauti priimti naują sprendimą, kurio turinys turėtų likti nepakeistas, nes Teisingumo Teismo sprendimas leistų pasiekti tą patį tikslą.

50 Pagal SESV 264 straipsnio antrą pastraipą Teisingumo Teismas gali, jei mano esant reikalinga, nurodyti, kurie paskelbto negaliojančiu akto padariniai turi būti laikomi galutiniais.

51 Nagrinėjamu atveju iš Teisingumo Teismo turimos medžiagos matyti, kad ginčijamame sprendime nustatyta Sąjungos pozicija buvo išreikšta Bendradarbiavimo taryboje 2017 m. kovo mėn. ir kad ši taryba tą patį mėnesį priėmė tame sprendime numatytus teisės aktus. Todėl ginčijamo sprendimo panaikinimas, nepaliekant galioti jo padarinių, gali kliudyti veikti pagal partnerystės susitarimą įsteigtiems organams, kelti abejonių Sąjungos išipareigojimais, susijusiais su šių organų priimtais teisės aktais, taip pat kliudyti veiksmingai įgyvendinti šį susitarimą (pagal analogiją žr. 2009 m. spalio 1 d. Sprendimo *Komisija / Taryba, C-370/07, EU:C:2009:590, 65 punktą*).

52 Taigi dėl teisinio saugumo motyvų reikia palikti galioti ginčijamo sprendimo, kuris panaikinamas šiuo sprendimu, padarinius.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

53 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas, o Taryba pralaimėjo bylą, iš Tarybos priteisiamos bylinėjimosi išlaidos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2017 m. kovo 3 d. Tarybos sprendimą (ES) 2017/477 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi pagal Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kazachstano Respublikos tvirtesnės partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą įsteigtoje Bendradarbiavimo taryboje, dėl Bendradarbiavimo tarybos, Bendradarbiavimo komiteto, specialių pakomitečių ar kitų organų darbo tvarkos taisyklių.**
- 2. Sprendimo 2017/477 padariniai lieka galioti.**
- 3. Priteisti iš Europos Sąjungos Tarybos bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.